

Anställningsbarhet, emotionellt arbete, ideologisk styrning och prokrastinering

Gunnar Gillberg, Lars Ivarsson, Kristina Palm
och Anna Peixoto

Arbetsmarknad & Arbetsliv nr.3/4 2023 är ett dubbelnummer och innehåller två artiklar, två essäer och två bokrecensioner.

Med utgångspunkt i postindustrialismens konsekvenser och dess påverkan på så kallade gamla bruksorter, där en sorts bruksmentalitet råder, studerar Jon Sunnerfjell två arbetsmarknadspolitiska åtgärder i artikeln ”Från bruksmentalitet till anställningsbarhet – eller från ett flytande begrepp till ett annat?” Ambitionen med de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna kan sägas vara att ”omprogrammera” arbetslösa personer till människor som själva tar ansvar för att kunna försörja sig på den samtida arbetsmarknaden. Sunnerfjell kommer till slutsatsen att arbetsmarknadspolitiska begrepp såsom anställningsbarhet öppnar för lokala tolkningar och lokal utformning, med spänningar mellan påbuden om marknadsanpassning och mobilitet, och lokala värdesystem.

I artikeln ”Emotionellt arbete och belastning i fängelsearbete – utvecklingen över tid” undersöker Per Åke Nylander och Anders Bruhn hur det emotionella arbetet som kriminalvårdare som dagligen hanterar intagna i fängelser har förändrats över tid. Författarna utgår från teorin om emotionellt arbete och diskuterar hur bland annat ökad centralstyrning och en större likriktning mellan olika typer av anstalter har påverkat arbetsbelastning och möjlighet till återhämtning negativt för kriminalvårdare.

Under senare tid rapporteras alltfler nyheter kring anmälnings- och cancelkultur vid svenska lärosäten. I essän ”Quo vadis, Academia?” skriver Anna-Karin Wyndhamn och Anna Stevenson om hur den ideologiska styrningen av universitetet påverkar akademisk frihet. Författarna undersöker detta genom några case, bland annat det offentliga fallet ”Vita havet” på Konstfack.

Jan Ch Karlsson analyserar i essän ”Prokrastinera: maska, nattsappa och arbetskraftens obstämbarhet” vår tendens att skjuta upp att börja med eller avsluta en uppgift. I essän diskuteras teorier om prokrastinering samt den vetenskapliga

diskussion som uppstått runt begreppet. I essän utvecklas en metodkritik av aktuell forskning och texten avslutas med ett förslag till fortsatt forskning som bygger på en kritisk realistisk ansats, där de mekanismer som skapar och motverkar fenomenet undersöks genom fallstudier och metodpluralism.

Detta dubbelnummer avslutas med två recensioner. Jonas Axelsson recenserar Maths Isacson's bok *Vad gör en fackförening? Den dagliga kampen för jobben 1975-2000 utifrån en klubbordförandes dagböcker*. Boken bygger på dagboksanteckningar från Sune Björkqvist (1931-2011), tidigare klubbordförande i verkstadsklubben på Hedemora verkstäder, och boken är en levande berättelse av både facklig verksamhet och en klubbordförandes vardag under det sena 1900-talet.

Arbetsvillkoren inom äldreomsorgen är en mycket aktuell fråga. Eskil Wadensjö recenserar en nyutkommen bok på detta tema skriven av Per Gunnar Edebalk. I boken *Äldreomsorgen – en aktuell historia* beskrivs den historiska utvecklingen av det som nu utgör den moderna äldreomsorgen i Sverige, vilket också innebär att en viktig del av den svenska arbetsmarknaden behandlas. Boken undersöker vilka konsekvenser denna utveckling har fått för de äldre, men också hur arbetsmarknaden har förändrats för de som arbetar inom sektorn.